

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 13.

Trefschdeenâ, tannî 1. (13.) Aprill.

1870.

Latweeschu Awises libes ar faween veelikumeeni makfa par gaddu 70 kap. fudr.

Zelgawâ peesubtoht . . . . . 1 rubl. f.

zittur aissubtoht ta lappa ween: 70 kap. f.

effpedijija: 19½ kap. f.

pafta nauda: 10½ kap. f.

namiffam: 1 rubl. f.

Kas us fawu wahedu apstelles 24 ekfemplarus, wehl weenu dabuhs klacht pawelti. Za-artieller: Zelgawâ awischu namnâ pee Zanischewski, Mihga pee Daniël Winus, teatera un wehwera eelas fubri un pee Dr. Buchholz, leelâ Alexander eelâ Nr. 18. Wiiffi mahzitaji, ffohlmeisteri, pagasta waldditaji, ftribweri un zitti tautas draugi teel lubgti, laj laffitajeem apgabba apstelleschamu. — Redakteera adrefse: Pastor Sakranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Nahditajs: Daschadas sinnas. Badohmi fainneekeem. Par Latweeschu wahrdnizi. Sahara tuffnefsi Afrika. Kursennees tabla Wahjsemme. Wisdeggun! Wisjaunakabs sinnas. Atbidas. Rabbibas un pretschu tirgus. Sluddinaschanas.

Daschadas sinnas.

No eelschennem.

Kursennees semneeku littumu komiffija 20. Februar sch. g. irr nospreedufi: ka 1) pagasta ffohlmeisteru peenemfchanai ka arri atlaischanai buhs notift pehz draudses mahzitaja prahta. 2) neweenu nebuhs no weetas tapehz israidih, ka zits ffohlmeistera amatu par masaku lohni gibb unemtees; ffohlmeistera lohnei, mahjokli un filtumu nerehlinajoht, buhs buht wiffumas trihs reis tik leelai, ka ta peederriga pagasta wezzaka lohnei. *) Tee ffohlmeisteri, kas ka kirspehles ffohlmeisteri zaur Kursennees kameralteefas fpreedumu irr no nodohschanu oklades dschsti, paleek, kamehr amata stahw, no wiffahm frohna un pagasta nodohschanahm atswabbinati.

— Kursennees gub. aw. isfluddina minister k. atweleschamu, ka Zehlabstattes no tirgus platscheem makfa us preeschu laj tohp nemta un prohti ta: Par gaddu no katras kwadrat arschinas: 1 rubli tirgus preeschâ pret Alsmuss nammu, un 75 kap. paffakâ pee Razza namma. Par deenu: no leela gohws lohpa 5 kap., no tekkeem, aitahm, zuhlakm 2 kap.; no weenjuhgu wesuma 3 kap.; diwijuhgu 6 kap.; kas prezzes isklahj wesumam blakku, makfa par katru kwadr. arschinu 1 kap.; kas bes mesumeem makfa par 2 arschin, 3 kap.

4 " 6 "
6 " 10 "

Zelgawâ. Kursennees landaga fungi stary dauds zittahm leetahm, ka dsirdam, irr nospreedufi 1000 rubl. atwehleht preesch tam, ka Tullumas pahrlleelu draudsi

*) Pee 200 dwehfelem, kas pstante gadda, weenalga waj wibrifschu waj feewifschu, pagasta wezzaka lohne irr 20 rublu; var katru dwehfeli kas wahrahf no 200—500 pa 5 kap. klacht; no 500—1000 par katru dwehfeli pa 3 kap. klacht.

warretu dalliht un ohtrai (Wahzu) mahzitaja muischu usbuhweht. Aprinku un pilsteesu sekreteereem buhschoht pee lohnehm peelikt laj scheem wihreem dauds mas gohdam pahrikschana buhtu. Arri ta leeta effoht apspreefta, ka majoratmuischu mahjas buhs tapat warreht pahredoht, ka wiffas zittas; fur to par mahjahm eenemto naudu drohschi atkal laj nogulda, to raudsihs idibbinahht ihpascha komiffija. Durdessim us preeschu wehl tahlahf. S.

No Rabilles sinno, ka diwu deenu laikâ treijas mahjas ar ugguni nogahjuschas. 10. Merz nodeggufchas Nulles mahjas, ugguns no istabas zeldamees, gahjis ar leelu johni no wehja nests, un wiffas ehkas, kas pa wehjam bijuschas, stakki, wahguschi, smehde ihfâ laikâ bijuschas pelnds fagahstas. Baldeews gohdigai fainneezei, kas peestrehjusf un pahri palihgus nemdama, lohpinus no stakkeem wehl raudsihusf idabuhht un paglahbt. Ohtru deen pehz pusdeenas jo breefmige ugguns fahka pa Tschuilu mahjahm plohsitees. Bij 3 mahjas un nu tik weenas atlirkuschas. Laudis gan fahstrehjuschi, tik lo ugguni pirmajâs Tschuilâs pamannijuschi, irr arri daschas leetas un lohpus iglahbuschi, bet mas fklappits ar 1000 rubl. naudas fadedsis un beigts. Pa staryam ugguns uslehjees us ohtrahm Tschuilahm un wiffas ehkas fahkuschas breefmige ohtri ar leesmahm degt, ka newarrejuschi neko zittu paglahbt, ka tik lohpus israut. Wiffas treijas mahjas gan peederrejuschas pee Kursennees ugguns drohschibas beedribas, bet zil tad ta makfa, kas tur atlehks, fpehi atfwehrt wiffu notirkuschu leelu fklahdi? Schihs behdigas sinnas neffoht newarram pamest nepeeminnetas diwi leetas: 1) waj nebuhtu reis laiks, ka wezza tehwu tehwu ffohla, pee naudas paglabbaschanas sustu un laudis fawus fubri grubti pelnitus grassifchus nodohtu tur, fur nei sagli nei ugguns teem peekluhst, bet fur wehl labbu teesu auglu peln, prohti krahfchanas lahdes? 2) Waj nebuhtu labbi, ka katras dauds mas leelahks pagastis ugguns fprizzi, kas taggad par 50 rubl. un lehtahf dabujamas, few eegahdatohs? Pateesi pee weena pascha ugguns greh-

ka, ar fo Deens veemelle, dsehschamo riklu makfa buhtu atpeluita; zil daschu mantas gabbalu un deggochas ehlas dallas warretu isglabht un ugguni no zittahm ehkahn aifsargah!t!

No Missputtes. 18. Merz kahdam Billeneeku fainneekam schè deenas laika nosagga no turgus platscha sirgu. Par laimi pahri zilweki bij redsejuschi, ka saldats eesehdees tais lamanas un isbranzis no pilsehta abra. Gu-drineeks bij brauzis ap wissu pilsehtu un tad cebrauzis kahdâ krohgâ, fur schihds par krohd sineeku. Kad fanehema, atradda ka weenu maifu un sirga dekki wiffâ ischallumâ jau bij apdsehris. Lauzinecki, pilsehta cebraukuschy effeet usmannigi! C. F.

Rihgas lohpu fargataju beedriba swehtdeen to 22. Februar famus gadda swehtikus noswinneja. 13 suhrmanni, kurrus polizmeistera lungs bija usdewis ka tahdus, par kurreem it nesad wehl nau suhdriba bijust un kas wissfadi ka klahjabs famus sirgus kohpuschi, dabuja gohda parahdischanas schinni deenâ; katram tappa dohta sudra-ba sime, lohseru krohnis, gramatinas par lohpu, ih-paschi sirgu kohpschanu, 5 rubki naudas un beedribas sime.

— 22. Februar leelajâ Masflawas eelâ Mojewzowa nammds breefnigs ugguns grehls isehlees, kas dauds ehlas un mantibas pelnds gahhs. Slahde effoht wissu-mas pee 60 tuhst. rubki. S.

No ahrfemehm.

Berline. Pruhfschu kchnisch ne fen dabujis grahmatu, fo kahds fainneeks no Wirtemberges N. sabschas, truhlumâ buhdams tam rakfijis. Schi grahmata skann ta: Pee Pruhfschu kchnina majestetes Berlinè: „Majestet! Man jamakfa 70 ohrtes un neweens man tabs nepaleen. Man irr lohti grubti gahjis un bij parahdi jataifa; kad es taggad ne-aismakfaju, tohp wiffa manna dsihwe pahrdohda. Zuh man leelu patifschanu darriu, kad gribbetu paleeneht 70 ohrtes us weenu gaddu us 4 prozentehm. Es to pateeki riktigi atmakfatu. Dsillakâ pasem-mibâ fainneeks N. N.“

Schi grahmata nonahza arri kchnina rohkâs un til jau gan tappa isklafschinahs, kahds wihrs tas luhdsejs bij, jo pehz nezil deenahm fainneeks dabuja no Berlines grahmatu ar 40 dahldereem un scheem wahrdeem:

„Kchnisch Zuhfu grahmatu dabujis un lassijis. Winksch fuhta te tohs 40 dahlderus un leek Zums fazzicht, laj atmakfaschanu pee firds nenemmotees. Kad Zuh kahdu reis no parahdeem wallâ effoht un labbâ pahrtifschanâ nahloht un ne-effoht wehl scho masumu aismirfuschi, tad warreft to atdoht, bet sinnam bes prozentehm.“ No kchnina lanzelejas.

— Pruhfschs zaur zaurim rehlinajohht no 100 zilwe-teem dsihwo zaur semkohpschanu 50, zaur fabrikkeem 23, zaur amateem 10, kahnâs lihds 3, zaur andeli 11, saldatu deenestâ 1, bes darba 2.

— Baggatajam Nothschildam sagli effoht peetiffuschy pee weenas naudas lahdties un ismakscherejuschi kahdus 600 tuhst. frankus.

Parisè wehl arweenu til runna par prinzi Pehteri, kas nupat no augstabs teefas wallâ palaisis. Kâ leekabs laudis bij gaidijuschy, ka teefa kâ slepkawu noteefahs un spreedums tapehz mas pa prahdam. Kahdu wakkaru bij zaur pilsehtu isdaudsinahs, ka dumpineeki buhschoht eet us printfcha pilli un to nodedsinah, ta tad polizeja bij neganti kahjota, bet par welti. Keisars effoht brahla deklam to padohmu dewis, laj brauz us ilgoku laiku pawissam fur prohjam, kamehr laudis behdu notiffumu dauds mas aismirfih; til jau gan arri ta darrihs.

Rohmâ Serbijas flawenais bihsfaps Strossmayr spehzigus wahrds bihsfapu sapulze par fo runnajs, ka tas ne buht ne-effoht teefa, ka wiffa schi laika besdeemiba zellotees zaur teem Luttereem. Sabkuschy zitti ruhkt un apsaufft, bet Strossmayris ar jo siprafu dalsu runnajs un leezibu dewis, ka tas gars, kas tur gribb par sapulzi walidht, nau wis tas swehtais Gars.

Italeeschy fahf atkal sipri ween dumpotees. Parma, Piazenza u. z. laudis pa leeleem pulkeem wirknajabs kohpâ un til nemmahs fleegt: noht ar kchnina! lai dsihwo augsti brikhwallsis. Schee semmes gabbali ne fen ka Italias kchninam padewuschees, bet nu jau winna waldischanu apuiffuschy. Dohma, ka wezzais Garibaldis arri pee tabs leetas atkal buhschoht pulkâ. Schim briksham gan wehl saldati nemeerneekus sawaldijuschy.

Unguru semme ne fen lohti dsilfch sneegs krittis un willi no mescheem dauds weetas brulkuschy zilwelu dsihwokkeem wirsâ. Kahdi 4 til til nau masu mahjinu ar wissu fainiti saplohsijuschy.

Armeneeschu kattoki pee sultana atrohd sipru aistahwu; gan pahwests wehstneffi subtijis us Konstantinopoli ar luhgchanu, laj sultans mettahs pa pahwestam, bet schis til atbild, ka gribboht ka tehws buht pret wisseem saweem pawalsneckeem, weenalga kahdas tizzibas. Kâ leekabs schihs Armenijas draudses pahwests zaur sawu lepnibu jau buhs pasaudejis un kad sapulzes gars wehl ilgi pastahwehs, warrebht wehl dasch zits gabbals atschfelsees. S.

✓ Padohmi fainneekem.

III.

Wehl weenu masu leetu pee fainneeka seemas dar-beem peefkattifschu, kas irr, strasdeem ligdus taifht. — Kam pee mahjahm wezzi ispuifschy lohti aug, tas buhs warrebht eewehrojis, ka stradi, kohkwahrnas, sibilites, farkanasti, dsenni un wehl zitti putni kohku zaurumds (dohbumds) ligdus taifa. No wisseem scheem mellais strads tas drigakais, un talab laj schis paleek katra semmeskohpeja un dahsneeka draugs; ne ween talab, ka

schis pawaffarà agri fawu smukku meldiau swilpj un trakfchina, bet it ihpafchi tamdeht, ka winsch pa tubksto-
scheem tahdus kuffainus un tahrpus isuhzina, kas lauku
un dahrsu augleem pee jaluehm, lappahm, seedeem un
augleem daschreis leelu fshadi darra. Ar leelu mudribu
winsch fkreijofchu kohkubambali un zittus taurinus gaisa
kere, kohku sarros lehkadams tahrpus no seedeem un lap-
pahm proht mannigi ismekleht un daschu kohkubambatu
tahrpun ar fawu spizzo knabhli no semmes iswiltt. Ween-
reis breibidamees flattijohs, ka stradiensch kahdu pus-
stunda laiku ka peefeets shahweja un gaidija, azzis no
semmes zaurumina nenogreedams: Te us reisi mettahs
winsch ar wissu spehku, deggunu dstilli semmè eedudams,
fawam gaidamam weesim us kaschoku, iswiltka leelu baltu
kohkubambata tahrpun un dewahs ar to ahtri ween pee
fawejeem.

Strosdam waisadfiga 12—15 zellas garra un 5—6
zell. platta, Akantiga kastite, kurrei abbi galli aijnagloti
un angfchas galla, weenà fahnà lihdi 2 zell. plats jau-
rums atrohhdahs. Tahdus strohpianus ware weenà kohkà —
ja wairahk kohku nau — 20—30 gabbalus ar wizzehm
pee sarreem shahwu peefeet, jo stradi irr tohti saderrigi
un meerigt ar faweem kaimineem un labprahk mihl pultà
dshwoht. Ir us 15—20 pehd. augstahm kahrtehm us-
feetds strohpindes stradiensch ahtri ween mahjolti taifa.
Winsch tikwat ka shahrs zilweku tuwumà labprahk us
dshwi nomettahs un arri ahtri ween pahstst, ka strohps
schim par mahjolti atwehlehts.

It ihpafchi katre dabhas draugu firsnigi luhdsu behr-
neem to pee firds list, laj putniu ligdsus taupa. Lag-
stiggallas, finli, raibswahrti, zelawas un ir muhfu pa-
shstamais swirbulus, wissi irr dabbat un mums par sweh-
tibu un jaukumu no mihla radditaja laisti; tadeht kates
kaimneeks laj taupa, kohpj un shahda kohkus un krah-
mus, kas putnineem der par mahjolti. Putniu lab-
hams jau daudi un daschadi gan awises gan grahmatas
isflawchts. — Swirbulitim gan dasch labp pahmett, ka
winsch par flinku effoht tahrpianus melleht, wairahk puhru
un firru loukeem uskriht, ar fawahm feewahm un kai-
mineem rahjotees, zittus masus putniuus kaitinoht un
teem dseefmu jauzohk. Wat besdeligas ligda leen un ar
winnu bahrgi rahjahs, kad scho te par mahju kaimneeku
ne-cerauga. Winsch effoht saglis un ballamuttis waffara,
kad tam labbi eet; bet semà tad jo palemig, neptukit
tit daudi, un ne rekti nofallis preekschnammà eeleen, jeb
pee lohga maies druzinas luhdsahs.

Bet eekam swirbuli nofohdam, laj klahthk winna
dshwi apluhklojam. Swirbuli irr tohti waisligi, laisch
4 reis par gaddu behrens, kuzri pehz 12—13 nedelohm
attal fawu paschu dshwi usnem. Winsch irr firdihgs
un darbihgs, ja tam ligdu ispohsta, tad tas to eelsch
24 stundu laika attal usbuhwe. — Zaur zauri ware us
katru pahri swirbulu 16 behrens weenà gaddà rehfinahk;

zaur to tad gan faprohtams, ka winni leeliski wairojahs.
Bet wissai raddibai wirs semmes faws mehres. Wannagi,
zaunes, feshi, kakkas re. un arri semmas aufstums pa
tubkstofoem swirbulus ispohsta; bet tam winni tit to
wezzumu no 3 gaddem fasneds. — Laj gan leelds bar-
rds buhdami pee daschas labbibas fshadi darra, tad to-
mehr pawaffarà un waffara lihds pat ruddenim, fur labbi-
bas graudi wehl nau dabujami, swirbulitis pulkeem fsh-
digus kuffainus un tahrpus no semmes un kohkeem preeksch
sewis un fawejeem aptehre; paschobeld karrajofchus
tahrpun un taurinu tihstinus (Puppen) sinu atreast un arri
daschas nikau sahlu sehklas us druwahm un dahrsds fa-
lassa. Ta tad ihfi fakloht swirbulus irr wairahk derrihgs
ne ka fshadihgs. — Holsteinè effoht daschà zeemà tahda
eerascha, seemasfwehtku waffara wahrpun buntu us juntu
preeksch swirbulischoem nolikt. S. K.

Bar Latweeschu wahrduzi

woenu luhgshonu atrohdu Latweeschu awises un
Baltijas wehstnesi it ka no mannas puffes un to-
mehr bet mannas stamas. Tas ta notizrees. Weenam
kungam, kas man pee manna darba lihds schim dauds pa-
lihdsesje, man usdohdams wahrdus un teikumus, to
winsch no Latweeschu muttes bija faklaussis un kas to-
mehr Stendera wahrduze nau atrohdam, es rakstiju, ka
winsch man ar warroht palihdsieht pee manna darba oh-
tras dalkas, pee tabs, fur Wahzu wahrdeem pahrtulko-
schana Latweeschu walloda peeleekama. Prohti Wahzu
walloda effoht useetami daudi wahrdi un teikumi, kam
lihds schim latwiska issteischana nau pahstikama, un to-
mehr zittà shubri paschu Latweeschu starpa jau effoht ee-
nomta ittin derriga un Latweeschu wallodai peedeemiga
pahrtulkošana. Kad nu winsch ar Latweeschoem (un
ware buht pilsehtà no daschahm mallahm atnabkuschoom)
daudi fateekotees, tad winsch labbu palihdsibu man war-
roht parahdiht, tahdus wahrdus un teikumus man usdoh-
dams. Wehl es peesikku, ka man gan it mihli buhtu,
kad arri zitti man schinni leetà palihdsigu rohku sneegtu. —
Mans darba beedris, man dohmadamà pa prahkam dar-
riht, mannu wehleschonu gahdajis awises eeleekamu. Bet
man jabihstahs, ka — warrbuht zaur manna wainu, —
ka es pa-ahtri un ar pa-ahseem wahrdeem par to leetu biju
rakstijis — tas, kas tur awises eelikt, wisseem wis ne-
buhf faprohtams. Laj tad zaur schoem isfkaldroschanas
wahrdeem irr sinams wisseem, kam eespehshana un labp
prahts, ka es ikkaram pateikschu, kas, kad tahdeem
Wahzu wahrdeem un teikumeem, kam lihds schim wehl
derriga pahrtulkošana Latweeschu grahmatas nebija us-
eetama, fur dabu faklaussit peederrigu issteischanu, man
par teem grihb sinu laist.

Biskaps K. Kr. Ulmann, Walla.

Sahara tuffnesis Afrikâ.

Leffepa lungs ne fen diwi juhra saweenojis, jau atal dohmajoht jaunu juhru raddiht. Winsch gribboht Saharas tuffnesim fawu zittfahrtingu dabbu aidoht, un to atkal par juhru pahrewehrtiht. Ra schis tuffnesis zittfahrt juhra bijis, to wianna smilfschu un fahls baggatiba rahdoht. Leffeps nosubhtijis kahdus inscheneerus laj tee to gabbalu, fur tas darbs buhtu darrams, gruntigi ismelle. Imellejoht useets ka tuffnesis jau pascha mallâ 80 pehdas dsikkaki gull ne ka farkanahs juhra s uhdens, un ka leija arweenu eet dsikkahf, jo tablaki tuffnesi ee-eet. Leffeps zerre, ka zaur 15 juhdes garxu kanahli, warretu Saharas tuffnesi ar farkano juhru saweenoht, un ar juhra s uhdeni to peepildiht, un re jauna juhra buhtu gattawa. Ja schis dohmas isdohtohs tad, ka prohtams, leela pahrewehrtifchana notiftu. Wifs gais jeb klimats no seemel Afrikas un pa dalkahm arri no Ciropas paliktu sawahds. Afrikas widdus buhtu tad pe-eijams mahzitahm tautahm, un Rama behnu behni nahftu pee gaismas un mahzibas. Ko fakki, miblais lassitajs, pee schahda nodohma? — Ne-eespehjams, ka rahdabs, muhsu laifds gan tas neubhtu, un mums nekriht scho padohmu par aplamibu noteesaft.

Kad patlabban no schis leetas runnajam, tad gribbu peelift kahdus pahri rehkinumus ko kahds ussimejis, kas no tahs leetas ko proht.

Saharas tuffnescha klaijums tohp usdohts 90,000 kwadrat juhdes. Ja Saharas tuffnesis tillai 80 pehdas ween dsikli ar uhdeni taptu pildihts, kas ka jau minnehts, mallâ 80 pehdu semmahf stahw, ne ka farkana juhra, — tad wiffas pasauls juhra s 1 pehdu semmakl fashuktu; pee 170 pehdahm dsikkuma tuffnesi, jau wajadsetu 2 pehdas uhdenim pasauls juhra s semmakam palift, un pee 860 pehdahm widdeja dsikkuma tuffnesi, kas arri warretu buht, jau wiffu zittu juhru uhdens 10 pehdas semmahf kristu. — Bet ka gan tad klahths ar dauds ohstu pilsehtem?

Dhrs: zil ilgs laifd aiseetu lihds wiffu scho leelu tuffnesi zaur scho weenu kanahli warretu peetezzinacht? Ja kanahli buhtu 100 pehdas plats un 25 pehdas dsilfsch, tad pee 80 pehdu schlaubuma us 15 juhdesem garuma isnahktu 12,500 kubik pehdas uhdena us 1 sekundi un 1 stunda 45 miljoni kubik pehdas tuffnesi eetezzetu. Bet tuffnesim, ja to pehz augfcha minnetahm 80 pehdas dsikku rehkinatum, wajadsetu 4326 billionus kubik pehdas uhdena. Tad nu wajadsetu laika, lihds tas uhdens eeteff, 100 miljonu stundu jeb wairahf ka 10,000 gaddus. Bet ja kanahli 100 pehdu weeta 1000 pehdas plats taptu taifhts, tad wehl arween 1000 gaddu aiseetu, pirms Saharas tuffnesis buhtu pildihts. Pee tam nemas wehl nau wehra listis zil uhdens garrainds isetu. Zaur 100 pehdas plattu kanahli tas uhdens gan wifs pasustu tai karsta smilfschu juhra, tapat gan arri tas kas par 1000

pehdu plattu kanahli eetezzetu. Tad nu Neegereem un Beduineem neko nau ko bihteess no teem no Leffepa lunga winneem nodohmateem uhdens pluhdeem. Ja pateesi tahdu milsa darbu gribbetu isdarriht, tad kanahlim arri wajadsetu breefmigi dsikkam un plattam buht un aiseetu ilgahf ka weena zilweka muhsch lihds to pabeigtu. Beidsiht rehkinatais fakka, Leffepa lungs to leetu labbahf prohtoh ne ka winsch, un gan arri buhs papreefsch fawu rehkinumu taifjis, eekam tahdu darbu usnems. Kur us augteem til ilgi jagaida, kas tad tur gribbehs nau du us tam doht? Es pateesi ne.

K. S.

Kursennecks tablâ Wahzsemme.

(Stat. Nr. 12.)

Tee aplahrtejee eedschwotaji tur wairahf asturrahs no fabrikka darbeem ne ka no semmes kohpschanas. Fabrikki tur irr par wiffu to apgabalu gandrihs zits pee zitta no daschadahm sortehm. Pee Chnhausen ittin klaht irr fahls fabrikkis, fur no ta pascha masgafchanahs awota uhdena fahle tohp taifita, un gandrihs us tahdu paschu wihf ka brandwihns tohp dedfnahts. Lauki winneem irr gau-scham mast, plawu dascham nemas nau un gannibas it nepawiffam; tamdeht winni arri til kahds restais sirgu turr. Winni arr, ezze, brauz ar gohwihm, kaks fawu gohfninu pee faites turredams to ar abbolinu pabarro, tad isflauz un paftrahda fawu semmes darbu. Wihri paftrahdajufchi semmes darbu eet pee fabrikkeem strahdaht. Seewas apfohpj fakku un auglu dahrsus, un kad jau kas gattaws preefsch pahrdohfchanas, tad eepalkâ mafds ratindis un aijuhds pahri funnu preefscha un wedd us tuwakajo pilsehtu pahrdohf. Wihrischli walka drehbes tahdu paschu mohdi, ka muhsu semneeki us Zalgawas puffi; bet feewischi pawiffam zittadi, winnas walka wairahf kartuhna drehbes. Ja leelaka stahte winuham irr drehbe ar tumschi fillu jeb fakku grunti un melnahm punktitehm. Swahrki ar jalku irr kohpâ. Krekleem irr plattas un fruhlas apfakles, kas sneedsahs lihds pus mugguras un fruhthim. Ap fakku sibhara fresses kas arri lihds pus fruhthim karrajahs. Galwas drahnu neweena newalka, laj jauna jeb wezza; wiffahm irr spizzas melnas sibda mizites us galwu. No preefschas us pakkalu nahf diwi melnas bantes, kas pahri par pusmugguru sneedsahs. Man tahs it nemas nepatikka, dohmaju pee fewis, kad tahdu nostahditu lauka tad pateesi neweens swirbulz turp ne-eetu.

Kad nu jau biju ar Chnhausen labbi eepasinneess, tad manâ prahtâ arween gulleja tee Weser kalni, arri ar teem gribbeju pasifstams kluht; ta leela augfuma deht tee israhdiyahs ittin tuwu, bet tatschu nefas netruhka no diwi juhdesem. Weenu deenu fabeedrojohs ar kahdu Ham-burdsneeku un apnehmamees lihds turreen eet. Es gan gribbeju par eisenbahni braukt, kas no Chnhausen zaur Weser kalnu eet, bet mans zekka beedris bij tahds kas katru graffi desmit reis nopehra pirms to isdewa, tas wed-

dinaja eet kahjahm, tà tad man ne-atliffa nefas zits ka kahjas nemt paduffè. Sweedrus flaugidami libds turreen nofluahm, brihtinu atpuhtufchees dewamees augfchâ. Tà tad fahkam kâ pret stahwu juntu libst; kur kahdus krehminius warreja peefneegt, tur gan bij jo weeglakt us augfchu tilt, bet kur tee truhla, tur bij par dauds gruhti. Arri tahdas weetas preefschâ gaddijahs, kas bij daschas affis augstas un kâ kahda feena ittin stahwu un no tibra afmina ween. Dasch afmins tà irr islahrees, ka jadohma tas katra ozzumirlli tur warr us galwu krift, daschu reis waj tu flattees weenup jeb ohtrup, wiffur breefmas temi gaida. Ufgahjahm kalna wirfû kahdu afmina plihsumu, kur flaidris uhdens kâ no ahderes teefcham stahwu lehza, atpakkal kridams dauds starrôs dallijahs un pret fauli flattotees, kâ tibrats fudrabs isskattijahs. 1842. gaddâ muhsu nelaika Keisars Nikolais un Bruhschu Lehninsch Friedrich Wilhelm tas zettortais arri scho kalna gallu irr apmeklejuschi; scheem augsteem kungeem par peemianu us augstakos weetas no ta pascha kalna afmineem smuks tohrnis irr usbuhwehts. Kad nu bijam par 130 kahpe-nehm uskaphuschi, tad mettahm azzis wissaplahrt us teem apfahrtjeem zeemeem, kas kâ mast zinnischi israhdiyahs, lauki bij kâ sribpaini dekki. Kad nu bijam wissaplahrt tahs tuwakajahs weetas apluhkojuschi, tad mettu azzis jo tahlahk un jo zihrtigi flattijohs, gribbedams kahdu basnizâs tohrni no mihlas tehufsemmes redseht, bet ne ka, sils ween preefsch monnahm azzihm stahweja, jo tè es biju 1764 werstes no tehufsemmes tahlumâ. Kad nu biju wissaplahrt tuwu un tahlu apluhkojis, tad kahpu atkal par tahm paschahm treppehm semmè, par kurrâhm preefsch 26 gaddeem tee minnetee leelwaldneeki bij kohpufchi. Tè man wehl japeeminn ka Weser kalns nau wis kahds smilfschu jeb zittas kahdas semmes kalns, bet no tibra afmina ween. Wa wirfu weetahm til irr plahna kahrtâ semmes, kas ar krehmeem apouguse, weetahm til balti pliffi appellejuschi afmini. Teija kkuuschi eegahjahm garkuschi un brihtinu atpuhtufchees un pusdeenu eeturrejuschchi gahjahm atkal us kalna ohtru pussi, prohti tur winsch dallahs diwi dallâs, un zaur starpu eisenbahne eet un blakku teff leela Weser uppe. Uppmallè leels kakkama dseljscha fabrikis, tàpat arri eelisch teem kalneem dauds tahdas smilfts atrohdamâ, no ka kakkamu dselji kause. Par uppi leels apbrihnojams dselju tilts taifhts; kates gan to saprottis, ka tahda uppe, par kurre leeli kaggi staiga nau wis schaura, tadeht appalisch tilta wajadsetu dauds stabbeem buht, bet ne ka tilts stahw tà kâ kahds wahgs us sehdehm pakahrts. Katrà pussè irr diwi kohti resni un garri dselju stabbi, no ka tad no weena libds ohtram par uppi pahri refna sehde fneedsahs, pee tohs atkal irr pulks masaku sehfschu. Raj tohs stabbus nelautu jeb schkeebtu, tad atkal pee katra stabba galla ihpati sehde, kurras gals pee tahda pascha dselju stabba apstiprinahs. Tilta mallâ stahw smukka tahpele, kur stahw rakstihst:

Katram kahjeneekam jamakfa 2 fennini (1/2 kap.). Kad nu biju wiffu gruntigi apluhkojis un malku preefsch sew un sawa sikhsta zella beedra aismakfajis, pahrgahjahm kruschi par eisenbahni, un fahkam us kalna ohtru pussi kahpt. Brihtinu kahpuschi usgahjam waktshuhdu. Ar waktshaldatu aprunnajufchees usmeklejam tohs kalna rozzejus, kas to dseljsmilkti laffa. Tè nu bij ko brihnitees, kâ wiiani ar teem afmineem tà kâ gar malku dsihwo; wiiani tohs sahga no wiffada leeluma un beesuma, tà kâ jau preefsch nammu bubwes irr wajadfigs, un tà fahgadami useet weetahm to dselju smilkti. Tur nu bij diwi gangi. Raj nu man gan leeli drebbeja un matti stahwu zehlahs, tatschu gribbeju abbus gangus zauri eet. Tà tad gahju wesselu pusstundu, kur neredseju nei debbesi nei semmi; til pellekòhs afminus ween, augfchâ un appalischâ, un abbâs pussès; pehz pusstundas gahjuma biju zauri isgahjis kalna ohtrâ pussè. Nu arri biju tà nogurris, ka newarreju wairs kahjahm us mahjahm pahreet. Gan mans beedris to gribbeja, bet es dohmaju sawâ prahtà: wesseliba irr wairahk ne kâ nauda, un labbahk ohtram doht ne kâ no ohtra nemt, tà tad kuhdsu sawu beedri laj til nahk us bahnuhschi libdsi. Pats par fewi un winnu billetes aismakfajis sehdamees waggonâ un par eisenbahni pahrbrauzahm us Ghnhauseni.

(Us preefschu heigums.)

Wisdeggun!

waj sinni ko no jauna?

Wessi laifi, labbi laifi,
Gahj' bes ftohtas wifs jo naigi,
Wezzahs mahtes padohminsch
Gudribinas awotiasch.

Wakkarâ notuppohs krahfs gallâ wezzenei blakku un fahlahm abbi diwi treekt par kurre loikeem un par sfudru pantineem, par wezzu laifu dsilfaham gudribahm un scho deenu leelu gekkibu. Wezzene bij ka sinnu peesehrts klohs, til ko kur peeduhrahs, tad birra ka swirfshkeja ween. Nunmajahm arri par tautas dehleem, ka daschi ar gaischahm galwahm augstâs weetas kkuuschi, zitti atkal kâ behnuschi bijuschchi tà paleek. Wezzene pinkaino galwu pazehluft pasmaididama man raudsijahs azzis un jauta: Nu kam tad gan, mihtee, ta waina, ka dascham behnam til gruhta galwa? Prassiju: nu kam tad mihko muterin, fakkeet, jel, es tahds padumjisch pee tam esmu. Teiza man: Nu ka tad zitta, ka to weebaku, to krusstu mahfschu; newihfcho wairs to wiffu aktinâ list, kas gohdi-goi krussta mahtei jaturr, kâ azzis peerè. Warretu gan Zums to teikt, bet Zums nau brihw to zittam teikt, ka til tad, kad buhschu mirrust. Bij man pa pussèi ja-afshlahs. Nu wezza eefchnaulufrees no radfina nehmahs teikt: Redseet, tur irr sawa skohla. Galwas irr galwas, bet basnizâ jeb kur zittur mahzitajs behnu krifti, tur tahs paleek waj par gruhtahm waj weeglahm, tur rohdaht waj

brammani waj kreffli. Tur wajjaga ismannitees, kad mahzitajs tehwu reisi flaita, katrai lubgafchanai fama sinna, pee kurras tad mahzitajs waj rohku usleek, waj azzis usmett us kreistamo, tahdas dabwanas behrnam muhschâ noteek. Tur tad wajjaga krusa mahtei buht lã ad-datinai, sinnaht derrigã brihdi behrnu waj ar kneebennu pakirzinah, ka mahzitajs azzis laj usmett. Kad winsch fakka: „Swehtibts laj tohy taws wahrdts“ — tur behrnam dshwes laifã it nelas netrubts. „Tawa walsliba laj nahf“ — tas stahwebs waldishanas amatõs; „Semmes wirfũ“ — tahds drihi mirst. „Muhju deenishã ku maifi“ — tam arweenu flehtis pilnas; „pamett muhsju parahdus“ — tam wissu muhschu ar parahdeem jafan-jahs. „Ne-ewedd kahr dinafchanã“ — tee tee laulibas pahfahpeji; „atpesti no launa“ — no teem tee sagli. — Kad kahdam trahpivees dabuht weenu no tahm beidsamajahn lubgafchanahm, tad wajjagohf kreistibas uhdeni no peeres 3 reis rausf pahri un brauziht us deggana puffi, tad wiss nelabbums tohpohf aisdshits. Wehl labba leeta effohf, ko arri schi laika krusa mahtes newishshojohf wairs darriht, kad kahdu papihra fumofinu mizzitã eebahshohf, tad behrns ismahzotees lassihf grabmatu, kã sinus no blohdas. Schi patte effohf masojam Wikkelscham eetschaulstinajusi lappinu, toreis paschai netrahpivees papihra gobbaltina mahjã, noplubkusi no schihda paunahm papihra strunkiti un — eij nu Wikkelscham lihds! nau wehl ne pilnas 20 gaddus un laffa lihds kaltai lappai, kã behrtin berr, laffa til ahtri, ka retta aufs spebj fahstdeht un to fapraft. Bet tã tas irr, kas tew klausihst?!

Isdirdis scho jauno gudribu, es skaidri stahwu palzohs aif preefa un fazziju: Un tahdu gudribu, ar ko wissu pafauli juhs warretu aplaimohf, to juhs paturreet pee few! waj tas nau grehts? Ta jau buhtu awifãs ja-eeleek, laj wiffãs krusa mahtes mahzjahs. Bet wezzene graffijahs manni nofist ar ischamaraggu, ja ne-apnemmo-tees to kluffu paturreht. Bij tad ja-apsoblahs. Bet taggad nu dsirdu, kã isgahjuichu jaunna gadda nakt wezzene mirusi, tad newarru ilgahf dsirdeto gudribu flehpt un dohdu to wisseem sinnamu, laj laudis reds, no kam gruhthahs un dullahs galwas zellahs un no ka wiffa warr issargatees un pawiffam bes floblas mahzibahm isklit, kad til krusstehweem un krusa mahtehm nelqikes wezzenes gudribu eepohf. Waj nu tahdas swehtigas wezzas floblas laudis nahf un ne-isdilst kã sweesta pikfa karskã beesã putã, tapehz lubdsu laj wiffi, kas tahs lihds schim wehl fohpj. laj sawas gudribas lihds ar saweem wahrddeem usdohf

Dhshcherrin.

Wisjannafahs sinnas.

No Pehterburgas tohy sinnohts ka muhsju Kungis un Keisars, tiklihds ka eelsch Krasnoje-Selo leelu munstereschanu par saldareem buhs noturrejis, ar sawu augstu laulatu draudseni reisofshohf us Arimmes-fallu un no tur-

renes ir Kaukasus kalnas apmellshohf. Bet papreefsch wehl eeshohf us Wahjsemni Gmses awotã bahdtees.

Rihgã 26. Merz kahdam kurpneekam uskritta 2 laupitaji pulstien 7 wakkarã un tam kassu dikti ar nasi irr sagreesuschu. Kurpneeks ar winneem zihnidamees apgahfãs kahdas leetas un zur to trohfsni tad ir zitti nammalaudis peenahfuschu klahf, bet par weblu, jau slopkawi bij aishbeguschu. Weens no scheem, kam kurpneeks pirkstus stipri bij sakohdis, jau polizejas rohldõs.

No Zeligawas. 25. Merz pehz pusdeenas Leeluppã leddus fakka eet un pehz pahri deenahm jau bij igahjis. Waj gan uhdens labbi paprahms, tomehr nedstidam, ka skahdi tur buhtu padarrijis.

— **26.** Merz pehz pusdeenas Leeluppes attelkã Drifsnã pee Gera-wahrteem kahds schihds iswiffa no uhdens wihrischã lihki. Nelaimigais kã leekahs puemuhscha gaddõs. Ittin brangi gehrbees. Garri sabbaki kabisã un labba schuhba muggurã. Lihkis tapya us stalplazi nowests un tur lihku-kambari noliktã, laj eetu sibmeht. Bet laifam gan nebuhs wis Zeligawneeks, nedf arri no ta apgabbala; buhs no augischgalla leddus gabbaleem lihds atpeldejis, jo leekahs ka lihkis jau pahri deenas uhdeni mirzis un no leddus gabbaleem maltigi fadaufihts. Laifam pa Leeluppi eedams eeluhfãs un tã sawu gallu dabujis.

R. S—z.

M t h i l d a s.

J. G. B. — I. Df. Paldeems! bet labdu nekannojetees, kad juhsu deesfinat kahdu laika buhs jagalda, waj newarret paharvom zittu to man fubrioz?

14 gaddu wezzajam **Gr. — Wg.** Deesfinã irr dascha jauka rindara, bet weatam wehl leetas wainas. Deesfinas lubdshõs ihli freemas, jo preefsch wabelabboschanas man Deens nau to dahwanu dewis. W preefschu zittu to!

Labblas un pretschu tirgus Zeligawã, tanni 28. Merzi, Rihgã, tanni 28. Merzi un Ceepajã, tanni 21. Merzi 1870. gaddã.

	Makfaja par:	Zeligawã.	Rihgã.	Ceepajã.
$\frac{2}{3}$	Isgheto. (1 puhru) rudu	2r. 50f.	2r. 75f.	2r. 50f.
$\frac{1}{3}$	" (1 ") tweeschu	4 " "	4 " 75 "	3 " 70 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") meeschu	2 " "	2 " 20 "	2 " "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") aufu	1 " 15 "	1 " 15 "	1 " 15 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") sirau	2 " 50 "	3 " "	2 " 50 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") rapju rudu mitu	2 " 40 "	2 " 25 "	2 " 50 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") bihdelen	4 " "	4 " "	3 " 50 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") tweeschu mitu	4 " 25 "	5 " 50 "	4 " 50 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") meeschu putrainu	3 " "	2 " 75 "	3 " 50 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") kartoffeli	1 " 10 "	" "	1 " "
10	puhu (1 birkanu) feena	3r. —f.	4r. —f.	3r. —f.
$\frac{1}{2}$	" (20 mahrz.) sweesta	4 " 50 "	5 " "	4 " "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") dshfes	1 " "	1 " "	" 90 "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") tabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 60 "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") schibitu awrinu	6 " "	" "	7 " "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") frohna lianu	2 " 50 "	2 " 50 "	1 " 80 "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") bratta "	1 " 75 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	muzzu sinnu fehlu	9 " "	9 " "	" "
1	" siku	13 " "	13 " "	14 " "
10	puhu kartanas fahls	6 " 75 "	6 " 25 "	" "
10	" baltas rapjas fahls	6 " 60 "	6 " "	5 " 50 "
10	" " smaltas fahls	6 " 50 "	6 " "	4 " 50 "

Zatw. Awischu apgahdataja: **J. W. Sakranowicz.**

E l u d d i n a s c h a n a s .

Tahs Wißangstakti apstiprinatas Kursemmes uguns-apdrohschinafšanas-beedribas direktija teem apdrohschinatēem darra sūnamu, ka šchihs beedribas general-sapulze šchahdus spreedumus ir idarrijusi:

- 1) Ta affekuranzas-premija (maksā) par teem 3 gaddeem no Jurgeem 1870 lihds 1873 ir pehz tahm zeetahm procentēm no 50 kap. par tuhtstoti tahs apdrohschinafšanas-summas aprehšinama un šanenmama.
- 2) Ta pehz augšā mimmēta procentu-aprehšinuma no apdrohschinatēem pašēem aprehšinajama affekuranzas-premija ir lihds 23. Aprilim katrā gaddā eepreeksch ja-ēemakša; ta lihds 23. Aprilim katrā gaddā nenotiktu eepreeksch-ēemakšafšana tahs affekuranzas-premijas un to warrbuht wehl zitu veemakšafšanu papreeksch sew pakkal wehl 1% pagaidu-intreschu par ifkatru mehneš un, kad ta eemakšafšana lihds ar tahm pagaidu-intreschem **wiswehlaki lihds 14. Juni** nenoteek, tad ta apdrohschinafšana ir negeldīga.

Turpretim to labbad, kas pa-augstinatu sandbrīhu-aizleeneschānu ir dabujuschi un tadehl jawas polihšes Kursemmes kredita-beedribai ir zedeerejuschi, direktija no Kursemmes kredita-beedribas to aismakšafšanu tahs peeklabjigas affekuranzas-premijas tai uguns-apdrohschinafšanas-beedribai ir apnehmusees no jawas pusses idarriht un šanemš scho premiju tuhda lihds ar tahm preeksch kredita-beedribas šanenmamahm termina-makšafšāuahm. Tē tohp peemin-nehts, ka Kursemmes kredita-beedribas direktija no jawas pusses ir apnehmusees, to affekuranzas-premiju teem kredita-beedribas lohzeleem pee tahm 11. Dezemberi katrā gaddā idarramahm termina-makšafšāuahm rehšinunā list.

- 3) Preeksch teem uguns-apdrohschinafšanas-beedribai jaunēemēdēem gabaleem (Objecte) apdrohschinafšana eesafšahs no pusdeenas-stundas tahs paščas deenas, kurrā noteikta affekuranzas-premija un tahs jebkahdas zittas peemakšafšanas pee ta beedribai peederriga kapitala tahs paščas kassē tappa eemakšā, un wiwia beidsahs itgaddus ar 23. Aprila pusdeenas-stundu.
- 4) Kad apdrohschinata kustama mantiba beš eepreeksch notikkušas peerahdischānas pee direktijas is tahs ehkas, kurrā ta pehz polihšes atrohdašs, taptu isuešta un zittā ehla pawissam jeb pa daktai sadegtu, katrā pagehreschāna us atlihdšinafšanu **suhd.** No tam wisweeniigi paščas kustedamahs mantibas un senkohpibas-leetas tohp is-nemtas, jo tahdas, kad tahs tilkai to **apdrohschinato apgabala** zaur ugguni jeb sibbenl taptu apstahdetas, ir atlihdšinamas.
- 5) Aprinka-worsteheri, kas pehz listumeem beš aishildinafšanahs wehlaki ischetri nedetas no tahs peemēdēschānas deenas šanemšchānas, tahs wajjadšigas ismekleschānas tannē weetā dehl apdrohschinafšanas pret uguns-dreemahm (§ 57) ne-isdarra un wiswehlaki 14 deenas pehz dabutas meldechānas to ismekleschānu tannē weetā par notikkušū uguns-grehtu ne-isdarra, beš tam ka teem tam apdrohschinatam par to zaur to aiskaweschānu notikkušū stahdi ir ja-atbild. — beedribai peederrigam kapitalam par labbu, — kriht strahpē no 25 rubl. f.

Tahdā pašā strahpē aprinka-worsteheri kriht, kas tahs direktijas udrohschānas pehz listumeem, par prohwi par idarrānu taksereeschānu, kā aeri pahrtaksereeschānu no ehkahm, ne-ispīlda.

- 6) Beedribas-lohzele, kas us aprinka-worstehera usajzinafšanu pee ismekleschānas dallibas-nemšchānas tannē weetā, beš aishildinafšanas pehz listumeem ne-atnāht, nekahdus weetneelus nenohūhta, jeb aprinka-worsteheram tuhda par aiskaweschānas-eemeleem nekahdu šānu nedohd, — kriht strahpes-makšafšanā no 10 rubl. beedribai peederrigam kapitalam par labbu.
- 7) Pehz 5 gaddu notezēschānas ehkas, kurrās krahmes atrohdašs tā taitštas, ka nelaiwe warretu zeltees, pawissam no apdrohschinafšanas tohp islehgtras.

Beidsiht direktija, dehl maldischānu nowehrschānas, šchē isšakta, tahdā wišē direktija to Februari 1867 no general-sapulzes no laiku us laiku nosprectū eeweschānu no šaidras eepreeksch-isdallischānas tahs preekschējas wehlahmakschānas weetā dehl tahm affekuranzas-premijahm ir idarrijusi.

1867tā gaddā notikta diwreisiiga isdallischāna, jo Mai mehneš 1867 tappa ta wehlah-makšafšana par to laiku no Jurgeem 1866 lihds 1867 un Dezembera mehneš 1867 ta makšafšana par to laiku no Jurgeem 1867 lihds 1868 šanemta. Šchinni beidsamā makšafšanā tadehl bij wehlah-makšafšana par to laiku no Jurgeem lihds Dezembri 1867 un eepreeksch-makšafšana no Dezembera 1867 lihds Jurgeem 1868.

1868tā gaddā affekuranzas-premija tappa us 1. Nowemberi israkšitā. Šchinni isdallischānā tadehl atkal bij ta wehlah-makšafšana no Jurgeem lihds Nowemberim 1868 un ta eepreeksch-makšafšana no Nowembera 1868 lihds Jurgeem 1869.

Tannē us 1. Nowemberi 1869 israkšitā isdallischānā beidsiht atkal bij wehlah-makšafšana par to laiku no Jurgeem lihds 1. Okt. 1869 un eepreeksch-makšafšana no 1. Oktobra 1869 lihds Jurgu-terminam 1870.

Pee tahs Jurgu-terminā 1870 nahdāmas šaidras eepreeksch-isdallischānas buhs tadehl tannē eemakšajamā affekuranzas-premija ta eepreeksch-makšafšana no Jurgeem 1870 lihds 1871.

Direktors **P. von Drachenfels.**

Sekretrs **H. von Benz.**

No mufu **Rihgās damšahgufudmal-lahm** mehs šchē Jelgawā uirram weenu **krah-junū dāschādū dehtu** un pahrdohdam par lehtaku tēgu. So warr dabuht šanāht mufu kantort Jelgawā, pee **Anas-wahreem** pee 2

Mitchell & Comp.

Weens **lahs kellejs** warr weetu dabuht ap-walsh **Djohlmušchās** pee **Rihgās schoffejās**, Jel-gawas **šahunnā** un warr meldeees pee **šāun-Rihgēn** šainmeeka.

Weens **gobdijs pena-nohmatajs** warr meldeees **Jehšadamaščā** pee 1 Jelgawas.

Jahna fehlas-rudši

ir pahrdohdam par 4 rubl. fudr. par mebru tannē muščā **Jumalden** šary **Bauktu** un **Jel-gawu**. **Pastelēschānas** teel aridjan pretti nenitās **Rihgā** tannē kantort no 2

Carl Chr. Schmidt.

No Saffumilffas pagasta teefas wiffi parabb-neeki un parabbu praftitaji ta nomitruffcha Saffumilffas Salla mahju fainneeta **Brenz Lub-laf**, teel uffaulti famus parabbus wiswehlahf libdi to nolftu beidamo terminu tanni **21. Aprili feb. g.** pee fchibis pagasta teefas peenit. Wehlahas parabbu praftifchanaas neitfs wairfs klauftas un ar parabbu flehpejeem tiks darrihtfs pehz liffumeem.

Saffumilffas teefas-nammâ, 17. Merz 1870. (Nr. 15.) Peefebd.: M. Nawenigky. (S. B.) Teef. ftr.: Nutnowsky.

No Kuldigas frohna meshafunga nowadda pagasta teefas wiffi tee, kam pee tabs atilffufchafas mantas ta ifgahjufchâ ruddeni appafschefchafunga muiffchâ Söwpef nomitruffcha, pee fchibis meshafunga draudies pederriga walleneefa **Jacob Zelms**, flaidras praftifchanaas irr, jeb tikka dolmatu bubu, kâ arri tee, kas tam ifgahjufam Jacob Zelms parabbâ waliffufchi, teel zaur fchu ufahjnati, ar kawam flaidrabu eerabdfchanaabm un maffafchanaabm tanni **24. Aprili feb. g.**, kas tas wehdiqats un iflehhgufchanaas terminfch fchinni teeta, pee fchibis pagasta teefas peemelde-tees, jo zittadi tee parabbu praftitaji neitfs klau-fti un ar teem parabbumaffafateem notifs pehz liffumeem. 1

Kuldigâ, tanni 6. Merz 1870.

Peefchfehdeitais: J. Walkowsky †††
Pag. ftrifw.: J. Schepsty.

No Jaun-Auzes pagasta teefas zaur fchu flud-dinafchanaa toby wiffieem finnamâ darrihts, ka tanni **20. un 21. Aprili feb. g.** eeffch Jaun-Auzes Behrtulair mahjohu ubtrawe tays notur-reta, fur firgi, gehwes, alias, zuffas, labbiba, dafchadafchadas wirtfchafites leetas un drachnas wairabffohltajeeem prel flaidru naudu tays pahrdob-tas. 2

Jaun-Auzê, tanni 12. Merz 1870.

(Nr. 14.) ††† Peefchfehde.: J. Ullmann.
(S. B.) Teef. ftrifw.: J. Gichwald.

Krohna Prawingu pagasta waldfchanaa darra finnamu, ka no **23. April 1870** to fa-aemfchanaa un nofubiffchanaa to zeflugrabmatu un firgu flellefchanaa peefchfeh frohna deendereem, ia ka arri to pafu awitellefchanaa peefch saldateem un areftanteem no Prawingu pagasta, ne wairfs, kâ libdi fchim. Prawingu muiffchâ fanemâ un if-darrihts, ber wiffu to Slavwes pagasta-nammâ ifpilditfs. 1

Slawwes pagasta-nammâ, 25. Februar 1870.

(Nr. 44.) Pagastawez.: St. Kundfing.
(S. B.) Pag. ftrifw.: Mteme.

Rihgas twaifa fanlumiltu fabrihffis

uffaufjabs zeentig, femmesfobpejeem famus twaifa fanlumiltus par 8 rubl. f. par mafku no 7½ pud. raggumiltus „ 9 „ 50 l. „ „ 6 „ zour fcho uf wirtfchanaa ufdahwabt.

Tapehz ka kauli un raggi jo deenas dahraafi, paleel warr notift, ka aridfan fabrihffam, tad kuggu brauffchanaa atfal bubu eefabtu fees, ka zenna no kaulu- un raggumiltteem bubu dahragaka jazelk; tapehz wirtfch zeentigus femmesfobpejeus uf-ftubbina, jodrifafati famu wajadeflu ufdoht, laj ta taggadeja lehta maffa winneem wehl nabflu par labbu. 2

Rihgâ, 10. Merzi 1870.

Carl Chr. Schmidt.

Mahju pahrdobfchana.

No wairahl Widfemmes un 2 Witteffas muiff-neefcem pilnigu waffu dabujis, peefchfeh winneem madjas un femmes gabbalus pahrdohi, tabs Widfemmes mahjas dafchadâs weetas par to zenna no 125 libdi 175 rubl. fudr. par femmes dahlderu. Tohs Witteffas femmes gabbalus, — no kurreeem wairahl gabbalu 8 werites no Daugawas, un 15 libdi 25 werites no Witteffas pilffebtas un dfehjekka flanzijas flahw, fur pilnigi meshi kâ arri labbas pfa-was un arumafemmes atrobdamas, teel pahrdohli par to zenna no 3 libdi 7 rubl. fudr. par pubra-weetu. Wiffi, kam uf to paffifchana, flaidru flauu par lairu weetu, kâ arri tabs pahrdobfchanaas ifgabdafchana warr dabuht Rihgâ, Schei-nes eela Nr. 24, netahli no behrfchu namma, pee zimduweifftera Grachowsky, fur appafschafatitfs mehrneefs katra deenâ no 12 libdi pulftien 2 pus-deenâ runnajams.

J. Bernhardt,
mehrneefs.

Labbi dihgtoffchas ahbo-lina, timoteja un linnu fehklas pahrdohd par peenenimameem tirgeem Tuffkunnâ 2

J. M. Jacobowij.

Leez wehrâ dahrsu kohpejs!

Wiffadas labbi dihgtoffchas dahrsu-faknu un **pukku fehklas** par wislehtatu tirga irr dabujamas Afputes pill pee dahrmeefa 2

P. Rinde.

Augtu-fohffus, kas jau augtus nefs, no tahm wis-labbakahm fortehm, ohgu- un zittus kruh-mus, dafchadus zittus flahdus, rohffes, georginiu knolles, labbi dihgtoffchas dahrsu faknes un **pukku fehklas** pee-dahwa par lehtu maffu 2

J. Hennings,

fkunites un andetes dahrsneefs Afputte.

Mafus Adler-arklus . . . 5 r. 15 f.
Tahs fchuguna dallas peefchfeh teem
lypafchi . . . . . 1 „ 50 „
Ginnu-lanfchanaas ritteneus un
lohtu dallas . . . . . 2 „ — „
Mafas fchuguna futnas 6 un 8 kaw. par
mahrganu.
Kufnas restes 4½ kap. par mahrganu.
Fchuguna kappa kruffus no 3 rubl. eefabf.
Mafas ugguns un dahrsu fprizzes. Wiffas
leetas u labba materiala rajitas pahrdohd 1
dfehleefchanaas un mafhtau fabrihffis no

W. Zekewit,

lehgeris Rihgâ, Sinder eela Nr. 10.

Zeekta nammâ.

Weens neprezehfts tabs zimner-mannis, kas arri dfehlera darbu proht, warr no Jurgeem weetu dabuht Zum-praummuiffchâ pee Bauffas, peemeldeetes warr arri Biskalmuiffchâ pee Jelgawas.

Schjesmuiffchâ Widfemmê, Krimuldes basnijas draudfê, iflaffiti fehklas kar-tupeli teel pahrdohi, un no Jurgeem weena fmehdes weeta ar peederriga femu mi uf 6 gaddeem ifrenteta. Turpat arri lihdimu un plawu taiffchana par maffu teel ifdohfa. 1

Abholina, timoteja un wiffu fehklas lehti pahrdohd Jelgawâ 1
Otto H. Günther un dehts.

Peefchfeh muiffkanteem!

Robmanu un awitibias feides peefchfeh fijohehm, gitarrehm, dfehlo un kontrabaffehm, ka arri lihda fwintes, farrus peefchfeh fijohe bohgenem, kolofoniju, nohffchu papibri un nohffchu heftes dabuja uf jaunu un pee-dahwa ta andele no 2

Frider. Leonh. Kuyffer
Jelgawâ, leelaja eela Nr. 18.

Deputates kalpi, femmes kalpi, puiffchi un meitas warr **labbas weetas** dabuht Zumprawmuiffchâ pee Bauffas, tam-deht warr arri Biskalmuiffchâ pee Jelgawas peemeldeetes.

Lehgeris no Mlawfchu glahffchu fabrihffa no por-ter, fchampanger un allus buttelehm irr Jelgawâ, fattoku eela Ullmanna bruffi. 1

Labbi dihgtoffchas friffchas wiffu, timoteja un farkana ahbolina fehklas lehti pahrdohd Rihgâ, Sinder eela Nr. 12 2

L. Goerke un beedrs.

Appafschrafftitam irr uf lehgeri tee paffhtamee ffunffigi mehffti

Superphosphat

ar to flimi Bachard, tee weenigt mehffti, ar fchu wahrdu, kas jau gaddeem fchu muiffu femmê par labdeem irr ifrahdiufchees, furru labbums ar-weemu tas pats paleel un kas ifgaddus no leela muiffchu un fainneeku flaita Kurfemmê un Widfemmê toby bruffeti, furru wahrdi uf wehleffchanohs toby ufdoht.

Peo wajadffbas no leelakahm partifabm tohy lubzts, awitellefchanaa peefchfeh noxemfchanaas if-darriht.

B. van Dyk, 2

Rihgâ, Sinder eela Nr. 10.

14. April

Ettenes Rabau muiffchâ ubtraws tays no-turrehtis, fur wiffadi rattu un kamanâs, un wirt-fchafites leetas, arri daudf leetasfohti, behrfa un ohfola blankas tays ifdohfas. 2

Peena lohpi no Jurgesm feb. g. uf renti dabujami Wez-Abgudbes muiffchâ. 3

Kuldigâ, Jelgawas eela, toby it jaunâ nams pahrdohfts. Plafchakas flanas irr dabujamas pee kaufmanna Blumberg, kas fchinni nammâ dflhwo. 3